

NEWSLETTER 10

Iunie 2014

Învățarea intergenerațională

De ce este importantă învățarea între generații?

După cum s-a menționat de către TOY Project Consortium¹ beneficiile învățării intergeneraționale au fost susținute printr-o serie de studii, dar cele enumerate în raportul pe anul 2012 al *Asociației Administrației Locale Welsh* și *Fundației Beth Johnson* sunt cele mai frecvent citate:

Schimbul de abilități, experiențe, realizări și aptitudini pentru obținerea de beneficii reciproce; consolidarea stimei de sine și reducerea excluziunii pentru indivizi și comunități, schimbarea percepțiilor negative despre persoanele în vârstă și despre tineri; creșterea participării persoanelor în procesul de învățare pe tot parcursul vieții; angajarea mai multor oameni în locuri de muncă, educație și formare profesională; consolidarea cetățeniei active între generații; creșterea siguranței oamenilor prin promovarea unei mai bune înțelegeri între generații; îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mentală și creșterea calității vieții/

bunăstării; crearea de vecinătăți în care oamenii să îmbătrânească frumos; înțelegerea motivelor care determină comportamentul oamenilor, sprijinirea creării de noi contacte între persoane din generații diferite.

Învățarea intergenerațională se impune treptat, ca un nou domeniu interdisciplinar de studiu și de politici, așa cum s-a demonstrat de către Uniunea Europeană (UE) prin decizia de a dedica anul 2012 ca **Anul european al îmbătrânirii active și al solidarității între generații**. Alte dovezi sunt: publicarea unui jurnal dedicat acestui subiect - **Jurnalul relațiilor dintre generații**; activitatea rețelelor și proiectele, cum ar fi cele co-finanțate în ultimii ani², prin programul european Grundtvig; numărul tot mai mare de baze de date, de manuale și culegeri de bună practică între generații.

¹ TOY, *Together Young and Old* (2013) - *Învățarea intergenerațională prin implicarea copilor și persoanelor vârstnice*, Leiden.

² Printre acestea: TEEA - *Organizația Societății Civile din Bulgaria și România: Împreună spre o Europă pentru toate vârstele*; RIVER, *Recunoașterea rezultatelor și experiențelor intergeneraționale de voluntariat*; ENIL, *Rețeaua europeană de învățare între generații* și EMIL, *Harta europeană de învățare între generații*; cu cele mai bune practici documentate de către AGE Platform Europe pe www.age-platform.eu/age-policy-work/solidarity-between-generations/best-practices/1099-best-practice-intergenerational-solidarity

NEWSLETTER 10

Iunie 2014

Învățarea intergenerațională

Apariția conceptului de **comunități prietenoase pentru oamenii în vârstă** a generat de asemenea, la nivelul administrațiilor locale, un mare interes pentru învățarea intergenerațională, fiindu-i recunoscută contribuția valoroasă la dezvoltarea de comunități durabile și a spațiilor publice incluzive, obiective ce se care regăsesc între prioritățile administrațiilor locale, cum ar fi incluziunea socială, dezvoltarea spiritului cetățenesc și a comunităților.³

În cele din urmă, Comisia Europeană a recunoscut *mobilitatea intergenerațională* ca una dintre necesitățile de cunoaștere pentru dezvoltarea economică.⁴

Clasificarea practicii între generații

O atenție considerabilă în literatura de specialitate este dată clasificării/categorisirii practicii între generații, conform formelor, activităților și domeniilor de învățare. Brown și Ohsako (2003) discută despre o tipologie a interacțiunilor între vârstnici și tineri cuprinzând:

- Adulți vârstnici care deservește copii și tineri (ca tutori, mentori, persoane resurse, preparatori și sfătuitori, bunicii care cresc nepoții).
- Copii și tinerii care deservește persoanele în vârstă (vizitatori, însoțitori și tutori).
- Persoanele în vârstă și tinerii care colaborează în servicii pentru comunitate (de exemplu în proiecte de dezvoltare comunitară și de protecție a mediului).
- Persoanele în vârstă, tineri și copii implicați împreună în activități de învățare informală, recreere, agrement și evenimente sportive sau festivaluri de artă și expoziții.

Raportul pe anul 2012 al ENIL *Intergenerational learning and active* clasifică, de asemenea, diferitele tipuri de activități pe care le implică procesul de învățare între generații, în conformitate cu principii distincte care se pot suprapune:

- Reuniuni prietenești și informale.
- Transfer de experiențe, cunoștințe, know-how și de amintiri.
- Schimburi de creații (artistice, culturale sau altele).
- Solidaritate activă față de cei aflați în dificultate, care locuiesc împreună.

³ este interesantă în acest sens recenta conferință a ENIL's *Intergenerational Learning Cities* ținută în 16-18 October 2013 in Cuenca, Spain.

⁴ *European higher education in the world – COM* (2013) 499 final – 11.07.2013

NEWSLETTER 10

* denotes that examples are mainly international, not UK.

Springate și colaboratorii (2008) oferă un model cuprinzător al practicii intergeneraționale care reflectă diversitatea participanților, direcțiile, activitățile și obiectivele practicii între generații. Acesta este reprodus în figura de mai sus.⁵

2014 - 2020

Învățarea intergenerațională, va beneficia de noi instrumente și finanțări prin intermediul noilor programe ale Uniunii Europene, în primul rând Erasmus+, cu cele două componente specifice programului de învățare pentru adulți:

1. **Cooperarea între instituții sau organizații,**⁶ care sprijină instituțiile și organizațiile de educația adulților în schimbul de noi practici în domenii de interes comun, dezvoltarea de noi metode și creșterea calității.

2. **Platforma electronică pentru educația adulților în Europa,**⁷ un viitor spațiu online dedicat schimburilor, prezentărilor și promovării metodelor de bune practici în domeniul educației adulților, programat pentru a fi lansat, la sfârșitul anului 2014.

De asemenea, programul **Europa pentru cetățeni,**⁸ este destinat să încurajeze

⁵ Iain Springate, Mary Atkinson and Kerry Martin
Intergenerational practice: a review of the literature
<http://www.nfer.ac.uk/nfer/publications/lig01/lig01.pdf> p4

⁶http://ec.europa.eu/education/opportunities/adult-learning/coop-inst-org_en.htm

⁷http://ec.europa.eu/education/opportunities/adult-learning/epale_en.htm

⁸ <http://ec.europa.eu/citizenship/about-the->

NEWSLETTER 10

Iunie 2014

Învățarea intergenerațională

participarea democratică și civică a cetățenilor la nivelul UE printr-o înțelegere mai bună a procesului de elaborare a politicilor Uniunii și prin promovarea oportunităților de angajament societal și de voluntariat la nivelul Uniunii, precum și a programelelor de cooperare teritoriale specifice, cum ar fi **Programul Central Baltic**⁹. Strategiile naționale de dezvoltare pentru anii 2014-2020 ar trebui să fie, de asemenea, luate în considerare, ca și în cazul strategiei Sloveniei, în care sprijinul între generații este una dintre prioritățile pentru crearea unei societăți incluzive.¹⁰

Întrebările deschise

- Necesitatea unei evaluări sistematice globale post finanțare a proiectelor de învățare intergeneraționale co-finanțate prin *Grundtvig*. Acest lucru ar ajuta orientarea spre direcțiile cele mai importante pentru a fi sprijinite prin Erasmus+.
- De asemenea, pentru o mai bună orientare a activităților viitoare, este necesar, să înregistrăm ce impact are învățarea intergenerațională asupra anumitor sectoare - factorilor de decizie politică, educatorilor, agențiilor și serviciilor de sănătate și asistență socială pentru vârstnici, persoanelor în vârstă înseși și comunităților academice.
- Învățarea intergenerațională a fost interpretată, conform datelor disponibile, mai ales ca incluziune socială, și mai puțin ca cetățenie activă; având în vedere faptul că cetățeni europeni nu se identifică cu instituțiile europene, cetățenia activă apare ca o prioritate tot mai mare.

Sergio Andreas, Lunaria

Mariana Matache, Asociația 'EUROED'

Iunie 2014

europe-for-citizens-programme/future-programme-2014-2020/index_en.htm

⁹ <http://www.centralbaltic.eu/2014-2020>

¹⁰

http://www.mgrt.gov.si/en/areas_of_work/eu_cohesion_policy/development_planning_and_programming_of_strategic_and_implementing_documents/slovenias_development_strategy_2014_2020_sds_2014_2020/

NEWSLETTER 10

Iunie 2014

Învățarea intergenerațională